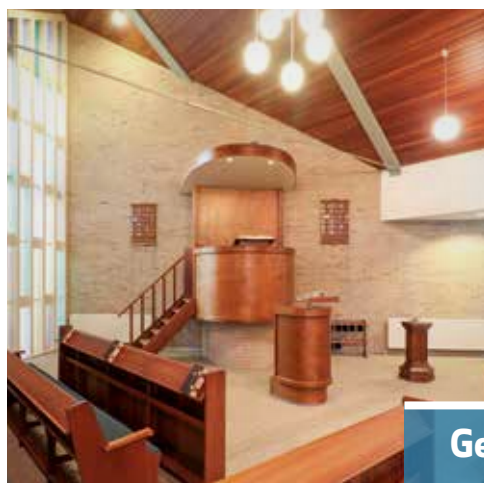

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Ouddorp

23/07/2020
jaargang 98

nr 43/44

Van 1947 tot 1977 wordt de gemeente van Ouddorp in het ambt gediend door ouderling P. Tanis Klzn. Als zijn zoon, ds. J.J. Tanis, hem in het herdenkingsboek 'Om 't eeuwig welbehagen' in herinnering roept, merkt hij onder meer op: 'Hij kon soms zo bemoedigend de studenten en predikanten een hart onder de riem steken wanneer ze vroeger bij ons logeerden. Zo praktisch ingaan op wat in de preek

naar voren kwam omtrent de dierbaarheid van Christus en het toepassende werk van de Heilige Geest. Vader hield van stijl en deftigheid, zeker in het ambtelijke leven. Dat leverde wel eens wat weerstand op of onbegrip, zodat dit voor wettisch gehouden werd, maar zijn intentie was niet anders dan te leven in de vreze des Heeren. En dat toch vooral Gods Naam om onzentwil niet zou gelasterd worden'.

De Saambinder verschijnt niet op 30 juli. Het nummer van 23 juli geldt voor twee weken.

Het sieraad van de vrijmoedigheid

Vrijmoedigheid is een kenmerk van het ware christenleven. Christus' bruid heeft het als een sieraad van haar Bruidegom ontvangen. Iedere keer als dit sieraad opblinkt, blijkt de zuivere liefde tussen Christus en de waar gelovige. Zij is immers van haar Liefste en haar Liefste is van haar. Hoe is het met uw vrijmoedigheid?

Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg. Hebreëën 10:35a

In ons teksthoofdstuk wordt de rijkdom van het eeuwige verbond der genade getoond (vers 16). Het zijn de beloften van de Vader. Hij heeft ze van eeuwigheid in Christus toegezegd aan degenen die Hij tot de zaligheid verloor. Christus' borgwerk staat in ons hoofdstuk centraal. Hij heeft aan Gods rechtvaardige eisen voldaan. In Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid verwierf Hij de weldaden tot de zaligheid. De Heilige Geest geeft daarvan getuigenis: persoonlijk en krachtig (vers 15). Kom lezer, hoe is het met u? Wat zegt u de rijkdom van Gods genade? Leeft u nog onbekeerd verder? Hoe wonderlijk is de levendmakende werking van de Geest. Hij wekt op uit de geestelijke doodstaat. Hij werkt hoogachting voor God en ootmoed in de ziel. Weigert u schaamrood te worden vanwege uw zonden? Hij is het Die niet alleen daarvan overtuigt, maar ook doet buigen onder Gods recht. Wat een vrees doorworstelt de ziel als ze moet inleven niet voor God te kunnen bestaan. Is er een Zaligmaker? Hoe zal ik delen in Zijn Borgwerk?

ds. G.W.S. Mulder,
Ridderkerk

Hier licht de vrijmoedigheid op. In de oorspronkelijke taal heeft het woord voor vrijmoedigheid verwantschap met 'openheid'. Het geloof komt in oefening omdat de Heere openheid schenkt. Hebt u in de donkere nacht van uw verlorenheid nodig gekregen dat de Heere een weg ontsloot bij Hem vandaan? Voor een schuldige zondaar opent de Heere de weg in Jezus' bloed (vers 19-20). Zo neemt Hij de belemmeringen weg en schenkt Hij de bliken van Zijn gunst. Wat een wonder als naar de mate van het geloof iets van Zijn heil mag worden ervaren - met vrijmoedigheid.

In vrijmoedigheid beproefd

Deze vrijmoedigheid wordt op de proef gesteld. Dan moeten we denken aan 'veel strijd des lijdens'. Bijvoorbeeld als we een schouwspel van smaadheid worden (vers 32-33). Dan komt het erop aan de vrijmoedigheid te betrachten. Wie zó getrouw is, scherpt de ander in liefde op tot goede werken (vers 24). En zal de onderlinge bijeenkomst niet moedwillig nalaten (vers 25). De beproeving heeft een geestelijk gewicht. Hoe zwaar zal het vallen om het bloed des Nieuwen Testaments onrein te achten. En de Geest der genade smaadheid aan te doen (vers 29).

Ook wij beleven een moeilijke tijd. We moeten getrouw zijn aan Gods Woord en dienst. Terwijl de coronaziekte ons leven onder spanning zet. Er is zorg om de gezondheid. Wat zijn we kleine mensen. We ervaren dat er ook druk ligt op de kerkdiensten. Eerder richtten dergelijke zorgen zich op onze reformatische instellingen. Of merkten we dat niet elke werkgever rekening wil houden met de heiliging van Gods dag. Maar nu worden we persoonlijk aangeraakt. De samenleving kijkt toe. Hoe blijkt nu het geloof in Gods almacht en zorg? Hoe geven we vorm aan wat heilig is? We spreken niet graag grote woorden. Maar zijn we bereid om versmaadheid te dragen? Of wordt nu duidelijk dat u nog voor eigen rekening staat? De diepste vragen van deze tijd laten zich niet regelen, maar moeten in het gebed worden beantwoord. Wat nu gebeurt, beproeft de kracht van het ware geloofsleven.

Beproeving van vrijmoedigheid is een bevindelijke zaak. We zien in ons teksthoofdstuk hoe dit gebeurt. De praktijk van alle dag geeft nood. Het moet verbinden aan Gods genadetron. Maar dat is niet

In dit nummer

5 Commentaar: Staat en kerk contra de Bijbel

7 De lamp bleef branden

16 Leesdienst en kerkdienst

- 2** Het sieraad van de vrijmoedigheid
- 3** Leren op de school van Christus [30]
- 4** Bijbelstudie [12] Opdrachten en een zegengroet
- 6** Het lasteren van de Heilige Geest
- 8** Onrustig is ons hart
- 9** Boekennieuws
- 10** Kerknieuws
- 10** Berichten
- 10** Kerkdiensten
- 15** Jeugdrubriek

vanzelfsprekend. In zulke tijden merken degenen die de Heere vrezen hoezeer ze gebonden zijn in de strikken van hun oude natuur. Hun verdorven vlees dragen ze altijd mee en speelt steeds weer op. De omgang met God in Christus door de Geest is vaak zo ver weg. Dan denken we dat de Heere ons vrijmoedigheid moet géven. Maar in onze tekst geeft de Heere het eerlijk aan: 'Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg'. Alsof Hij zegt: Ik heb het u reeds gegeven, vrijmoedigheid is úw sieraad. Wat luistert het nauw: eenmaal met Mozes gehandeld in vleselijke ijver, één blik met Petrus op golven van onmogelijkheid. Zó heb ik mijn vrijmoedigheid weggeworpen. O, als de Heere Zijn werk beproeft, blijft er van mijn kant alleen maar schuim over. Dat verdonkert Gods genade en is tot oneer van Hem. Als het sieraad van vrijmoedigheid nog mag blinken, zal het genade zijn!

Door vrijmoedigheid beloond

De wederkomst is aanstaande. We moeten rekenschap afleggen voor de hemelse Rechter. Met klem wijst de apostel daarop. Want de eindtijd zal een moeilijke tijd zijn. Wie niet van harte voor de Heere buigt, komt eeuwig buiten te staan. En de Bruidegom zal aan Zijn bruid vragen of ze het lijden van deze tegenwoordige tijd volhardend heeft gedragen. Of ze Hem reikhalzend heeft verwacht. De belofte wordt alleen verkregen als we getrouwd zijn geweest (vers 36-37). Dat maakt de vrijmoedigheid zo noodzakelijk. Kom lezer, hebt u uw naam al ondergeschikt gemaakt aan de heerlijke Naam van Christus? Leer uw dood in Adam aanvaarden, opdat u het leven vindt in Hem. Rust niet voor u op goede gronden mag weten van de vrede met God. Die de Heere vrezen mogen het wonder ervaren dat de Heere de ziel van Zijn tortelduif niet overgeeft. Laat het een teer en afhankelijk leven geven. De Heilige Geest leidt stil en krachtig in de verborgen omgang met God. Hij heft mijn hoofd omhoog en doet me Zijn gunst aanschouwen. 'Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg'. Laat Christus' bruid liefelijk leunen op haar Liefste. Dat is wat haar siert. God hoort het gebed van Zijn arme pelgrims: 'Geef mij weder de vreugde Uws heils; en de vrijmoedige geest ondersteune mij' (Ps. 51:14)

Ralph Venning

Leren op de school van Christus [30]

Deel II Zuigelingen

IX ZIJ SMAKEN DAT DE HEERE GOEDERTIEREN IS EN VERLANGEN NAAR DE ONVERVALSTE MELK VAN HET WOORD (VOLGENS 1 PETRUS 2:1-3)

Evenals Paulus had de apostel Petrus te maken met zuigelingen, want dat waren de bekeerde Joden doorgaans. Nadat hij hun verteld had dat ze wedergeboren waren (1 Petr. 1:23), spoort hij hen in deze tekst aan om alle kwaadheid, bedrog, geveinsdheid, nijdigheid en roddel af te leggen, waartoe zij -omdat ze nog zo vleselijk waren- geneigd waren. Ze moeten als nieuwgeboren kinderen verlangen naar de onvervalste melk van het Woord, opdat ze daardoor zullen groeien, aangezien ze gesmaakt hebben dat de Heere goedertieren is.

Met dit smaken wordt bedoeld hun komen tot Christus en hun geloven in Hem als de uiterste Hoeksteen. Hun groei is dat ze op Hem gebouwd worden als een geestelijk huis (1 Petr. 2:4-6). Deze vergelijkingen tekenen de natuur en de gerichtheid van deze zuigelingen -om tot Christus te komen en in Hem te geloven, om in Hem op te groeien en in Hem opgebouwd te worden. Zoals Hij voor hen kostbaar en heerlijk is, zo zijn zij kostbaar en heerlijk in Zijn ogen, om Zijn deugden te verkondigen en daarmee ook de lof van Hem Die hen uit hun duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht (1 Petr. 2:7-9).

Omdat ik al eerder over hun geloof gesproken heb, zal ik nu iets zeggen over hun ervaring, die naar mijn mening uitgedrukt wordt met dit woord 'smaken'. De rijpe christen heeft veel actieve zintuigen en is vol van vele en rijke ervaringen (Hebr. 5:14). Maar de zuigeling gebruikt slechts dit ene zintuig, de smaak, die in hem een verlangen opwekt naar het Woord om te groeien, opdat hij kan zuigen en verzadigd worden met vertroosting, opdat hij melk kan drinken en verzadigd zal worden met de glans der heerlijkheid (Jes. 66:11).

De zuigeling beschikt over het zintuig van de smaak zo gauw hij geboren is en hem melk gegeven wordt om te drinken, waarvan hij de zoetheid proeft en waarin hij voeding en kracht vindt om in leven te blijven. Als hij niet in leven was, zou hij niet kunnen smaken, en als hij niet kon smaken, zou hij ook niet kunnen leven. De ervaring wordt vaak uitgedrukt met het woord 'smaken', dat het horen te boven gaat en gepaard gaat met zien: 'Smaakt en ziet dat de HEERE goed is' (Ps. 34:9).

Welnu, net als zien raakt proeven het hart en wekt het de eetlust op. Daarom moet u de melk verlangen, zegt Petrus. Dit drukt niet alleen de plicht uit, maar ook de natuur en de gerichtheid van de zuigelingen. Die kunnen verklaard worden uit het feit dat ze gesmaakt hebben dat de Heere goedertieren is.

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

De brief aan Titus

Hoofdstuk 3:8-15

8 Dit is een getrouw woord, en deze dingen wil ik, dat gij ernstelijk bevestigt, opdat degenen, die aan God geloven, zorg dragen, om goede werken voor te staan; deze dingen zijn het, die goed en nuttig zijn den mensen.

9 Maar wedersta de dwaze vragen en geslachtsrekeningen, en twistingen, en strijdningen over de wet; want zij zijn onnut en ijdel.

10 Verwerp een kettensen mens na de eerste en tweede vermaning;

11 Wetende, dat de zodanige verkeerd is, en zondigt, zijnde bij zichzelf veroordeeld.

12 Als ik Artemas tot u zal zenden, of Tychikus, zo benaastig u tot mij te komen te Nikopolis; want aldaar heb ik voorgenomen te overwinteren.

13 Geleid Zenas, den wetgeleerde, en Apollos zorgvuldiglijk, opdat hun niets ontbreke.

14 En dat ook de onzen leren, goede werken voor te staan tot nodig gebruik, opdat zij niet onvruchtbaar zijn.

15 Die met mij zijn, groeten u allen. Groet ze, die ons liefhebben in het geloof. De genade zij met u allen. Amen.

Opdrachten en een zegengroet

Beste Titus, wat ik je schreef in vers 4 tot en met 7 van de brief is een getrouw woord. Een betrouwbaar en geloofwaardig woord (vers 8a). Paulus draagt zijn geestelijke zoon op dit woord met vaste overtuiging te verkondigen. Hij moet het de hoorders inscherpen, zodat zij dit vast geloven en naarstig betrachten (kanttekening 18).

ds. M. Karens,
Middelburg

De ware gelovigen moeten zorgdragen om goede werken te doen (vers 8b). Hun geloof moet vruchten dragen. Titus moet aansporen tot levensheiliging uit Christus. Ze moeten als ranken in de ware Wijnstok uit Hem vrucht dragen. Hierin wordt de Vader verheerlijkt. Ook is dit goed en nuttig voor de samenleving, want christenen hebben ook een taak in de maatschappij. Goede werken (ook in 1:16; 2:14) moeten ze voorstaan. Dat wil zeggen: iets met heel je hart en al je kracht behartigen. Zij moeten zich oefenen in goede werken tot eer van God om zo tot een voorbeeld te zijn. Het ambtelijk werk op Kreta bevat ook andere aspecten. Titus moet wederstaan (vers 9) en verwerpen (vers 10). Hij moet zich niet ophouden met onnutte strijdvragen op godsdienstig gebied. Vooral waren er twisten over stambomen en over het onderhouden van de ceremoniële wetten van Mozes (vers 9). Hieruit blijkt dat de Judaïsten met hun dwaalleer een grote invloed hadden. Titus moet zich ervan afkeeren en alle nadruk leggen op het getrouwe Woord! Een opdracht, ook voor vandaag:

Predik het Woord, houd aan tijdig en ontijdig, weerleg, bestraf en vermaan. Ook moet Titus een hardnekkige dwaalgeest - die door zijn opvattingen oorzaak is van scheuring en scheiding - en geen gehoor geeft aan twee ernstige en liefdevolle vermaningen (Matth. 18:15-17) buitensluiten tot welzijn van de gemeente (vers 10). Verwerpen, dat wil zeggen: laat hem heengaan, zonder langer met hem te disputeren. Laat hem niet blijven in de uiterlijke gemeenschap van de kerk (kanttekening 21). Een ernstige zaak. Gelukkig hoeft Titus niemand te veroordelen. Zo'n ketter velt zijn eigen oordeel. Het beeld dat we uit de Bijbel van Titus krijgen, is dat hij gaven heeft ontvangen om te dienen in crisissituaties en onder moeilijke omstandigheden. Dikwijls heeft Paulus gezegd: Daar moeten we Titus maar naar toe sturen! Zoals naar Jeruzalem, om te overtuigen van het werk van God in heidenen. Of naar Korinthe, toen daar grote problemen waren. Titus was een middel in Gods hand om de gemeente tot inkeer te brengen. Ook op Kreta wilde de Heere hem gebruiken.

Titus is heel anders dan Timotheüs, de andere geestelijke zoon van Paulus. Dikwijls moet de apostel deze jonge ambtsdager moed inspreken. Hij heeft andere gaven van zijn Zender ontvangen. Laten we deze les ook vandaag bedenken: niet elke ambtsdrager heeft evenveel talenten, en niet iedereen heeft dezelfde gaven. Het gaat erom de gaven die de Heere geeft te besteden in Zijn dienst op de plaats en de tijd die Hij wijst. Wat blijkt hierin vaak achteraf de wijze leiding van de Heere met Zijn gemeenten en ambtsdragers. Timotheüs is geen Titus en Titus geen Timotheüs!

In de verzen 12 tot en met 15 besluit Paulus zijn brief met een aantal persoonlijke mededelingen en opdrachten. Hij wil graag dat Titus zo spoedig mogelijk naar Nikopolis komt om daar samen met de apostel de winter door te brengen. Artemas of Tychikus moet Titus dan vervangen op Kreta. Ook moet men er op letten dat Zenas en Apollos het niet ontbreekt aan reisgeld en andere nooddrift (vers 13). Met klem roept Paulus ook de ambtsdragers zelf op om vruchten van geloof en liefde voort te brengen. Hij brengt - ook van hen die bij hem zijn - een hartelijke groet aan allen die in geloof en liefde verbonden zijn. 'De genade zij met u allen'. Zonder onderscheid. De genade, die wij allemaal zo nodig hebben. De genade Gods in Christus Jezus, voor de grootste van de zondaren. Die genade kan Paulus - ook geen enkele ambtsdrager - u en jou schenken. Maar wel is de zegengroet (zoals in elke kerkdienst) meer dan een wens. Hij bidt het de gemeente toe als gevolmachtigd door de Heere Jezus Christus. Daarom, beste lezer, tot besluit een zegenwens: 'De genade zij met u allen!' Onderstreept en bekrachtigd met een hartelijk 'amen'.

(slot)

Staat en kerk contra de Bijbel

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Allerlei ontwikkelingen die zich in ons land voordoen, kom je ook elders tegen. En het omgekeerde is evenzeer het geval. Dat geldt zeker voor West-Europa. Soms loopt het ene land wat voorop en dan weer het andere.

Nederland was het eerste land dat het homohuwelijk invoerde, maar inmiddels vind je dat helaas in tal van landen. Personen en instellingen die zich daartegen verzetten, komen steeds meer onder druk te staan. Ook door velen die zich christen noemen, worden homoseksuele relaties als normaal gezien. Als iets waarin men de ander vrij moet laten.

In Duitsland kreeg de Bremer predikant Olaf Latzel daar pijnlijk mee te maken. Zijn duidelijke afwijzing van homoseksuele relaties bracht hem in botsing met zowel de staat als de kerk. Het Openbaar Ministerie klaagde hem aan wegens het aanzetten tot haat en verstoring van de openbare vrede. Zijn op de Bijbel gebaseerde standpunten zouden een aanval betekenen op de menselijke waardigheid. Maar dat niet alleen. De Lutherse kerk van Bremen begon een tuchtprocedure tegen hem. Dat maakt wel pijnlijk duidelijk hoever deze kerk inmiddels is afgedegen van de waarheid van Gods Woord.

Verderfelijk

Maar ook in Nederland wordt het steeds moeilijker om daar voor uit te komen. Zo vindt minister Slob (ChristenUnie) dat scholen niet mogen uitdragen dat homoseksualiteit verderfelijk is. Dat standpunt

‘verdraagt zich niet met het beginsel van de gelijkwaardigheid van mensen’. In feite betekent dat dat bepaalde Bijbelgedeelten op reformatorische scholen niet meer moeten worden gelezen en besproken. Denk maar aan Leviticus 18, Romeinen 1 of 1 Korinthe 6. Anders zou je problemen kunnen krijgen. Tenzij je er bij vertelt dat wij het inmiddels beter weten dan Mozes of Paulus. Maar dat betekent dat we het beter menen te weten dan Gods Geest Die hen daartoe inspireerde! Als zo’n standpunt zou worden uitgedragen door een minister van de VVD of D66 zouden we ons daar niet over verbazen. Van hen kun je dat verwachten. Al is het ook dan erg dat in Nederland de ruimte wordt ingeperkt om de Bijbel na te spreken.

Verschuiving

Het CDA stemde destijds in meerderheid tégen het homohuwelijk, maar inmiddels moet je daar niet veel meer van verwachten. Helaas ook in de kring van de ChristenUnie is ten aanzien van homoseksualiteit en andere, in principieel opzicht belangrijke zaken, de afgelopen jaren veel verschoven. Dat geldt zeker in de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt waartoe minister Slob behoort. Niet voor niets heeft prof. dr. J. Douma, die in het verleden

op deze punten Bijbelse lijnen wist te trekken, zich inmiddels aan dit kerkverband onttrokken.

Verkeerde ontwikkelingen in de kerk hebben onmiskenbaar consequenties voor allerlei christelijke organisaties waarbij de leden van die kerk betrokken zijn.

Maar het omgekeerde is eveneens waar. Verschuivingen in die organisaties werken ook door in het kerkelijk leven.

De ChristenUnie is begonnen als een partij die in haar statuten verwees naar de gereformeerde belijdenis. Inmiddels is daar geen sprake meer van en kunnen ook rooms-katholieken lid worden. Dat is geen geringe verschuiving.

Kabinetsbeleid

Nu is het best mogelijk dat minister Slob ook niet helemaal gelukkig is met de strakkere regels voor het vak burgerschapsvorming die hij nu ontworpen heeft. Regels die het moeilijk maken voor christelijke scholen om zich naar Bijbelse normen te richten. De vrijheid van onderwijs staat vanouds bij zijn partij hoog aangeschreven. Maar volgens vrijwel alle partijen behoort de aanvaarding van homoseksuele relaties inmiddels tot de basiswaarden van onze rechtsstaat. Dat standpunt is ook richtinggevend voor het kabinetsbeleid. Minister Slob en zijn partij gaan daarin mee. Moeten daarin mee. Bij de kabinetsformatie hebben ze daar geen breekpunt van gemaakt. Van willen maken, van durven maken.

Ongetwijfeld is het zo dat bij een minister van de VVD of D66 de reformatorische scholen nog veel minder op consideratie zouden kunnen rekenen. Wat dat betreft is een onderwijsminister van de ChristenUnie zeker nog een voordeel.

Maar in de huidige constellatie moet je als minister van Onderwijs wel standpunten uitdragen waarvan je kunt weten, al was het alleen al krachtens je gereformeerde opvoeding, dat die botsen met Gods geboden. Standpunten waarbij het kwade goed genoemd wordt en het goede kwaad (Jes. 5:20). Dat kan en mag natuurlijk nooit.

Voor de reformatorische scholen biedt dit alles een benauwend perspectief. Welke ruimte blijft er om in het onderwijs Gods geboden als uitgangspunt te nemen, als de heersende opvattingen in de huidige tijd heel anders zijn? Maar evenzeer moet er de zorg zijn, hoe lang onze scholen zélf weerstand weten te bieden aan allerlei moderne standpunten, wanneer die ook in onze gezindte langzamerhand en onderhuids ingang dreigen te vinden.

Laten we toch waken en bidden.

Het lasteren van de Heilige Geest

Als laatste in deze serie 'Na Pinksteren' een moeilijk onderwerp. Dit ligt heel teer, omdat de Zaligmaker van dit kwaad zegt dat het onvergeeflijk is. Het is de zonde tot de dood, waarvoor geen vergeving mogelijk is.

v. A.

bidden en je kerkgaan dan nog? Wat in de pastorale praktijk opvalt, is dat er niet duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het zondigen tegen de Heilige Geest en dit lasteren van de Geest. We hoorden inmiddels over: het bedroeven, uitblussen, liegen en tegenstaan van de Geest. Laten we duidelijk onderscheiden en het ook duidelijk benoemen: de ónvergeeflijke zonde is alleen dit lasteren van de Geest. Daarnaast is er nog allerlei kwaad met betrekking tot de Heilige Geest - zoals we al zagen - maar dat kwaad is wél vergeeflijk.

Daarom een dringend advies: wanneer u of jij het hier moeilijk mee hebt, lees daar eens wat over, zodat je weet wat deze zonde inhoudt, opdat vrees voor dit kwaad zich niet misschien nodeloos vastzet in je gedachten. De satan gaat (ook hier!) zo listig te werk. Hij maakt (ook hier!) misbruik van onze onkunde. Er wordt vaak door onwetendheid onterecht met deze zonde geworsteld.

Afsluiting

Wanneer we vrezen dit kwaad gedaan te hebben, is dat een bewijs dat we het juist niet gedaan hebben. Want de mensen die dit kwaad wel hebben gedaan, zijn al zo verhard dat ze er niet eens meer voor vrezen.

Ook is dit lasteren van de Geest niet het zondigen tegen een van Gods concrete geboden, zoals bij voorbeeld tegen het derde gebod: vloekgedachten. Of tegen het zevende gebod: zelfbevrediging of pornopraktijken. Niet dat dit geen kwaad zou zijn, maar het betreft niet het lasteren van de Heilige Geest.

Van al dát kwaad geldt: 'Maar neen, daar is vergeving, altijd bij U geweest...! Zoek die vergeving dan ook, nu!

(slot)

Eerst een van de drie Schriftplaatsen uit de evangeliën, waar over het lasteren van de Geest gesproken wordt. In Matthéüs 12:31 en 32 lezen we: 'Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal den mensen vergeven worden; maar de lastering tegen den Geest zal den mensen niet vergeven worden. En zo wie enig woord gesproken zal hebben tegen den Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar zo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomstende.'

Het lasteren als proces

Deze zonde is er niet zomaar opeens. Er is sprake van een toegroeien naar deze lastering.

Jezus is in Matthéüs 12 bezig met goed te doen en te laten zien waartoe Hij gekomen is. Er groeit een bepaalde spanning onder het volk. Een groep Farizeeën wil Hem vangen, terwijl Zijn familie Hem wil redden. Maar Jezus blijft in kalme middelaarsrust gewoon Zijn werk doen. Als Hij vervolgens een blinde/stomme en door de duivel bezeten man door Zijn machtswoord ver-

lost, gebeurt het: opeens wordt de schare enthousiast en noemt Hem 'Davids Zoon'. De Farizeeën barsten echter uit in woede en tegen beter weten in zeggen zij: 'Deze werpt de duivelen niet uit dan door Beëlzebul, den overste der duivelen'. Wat Jezus doet, komt dus niet van boven, maar van beneden. Het is niet uit de hemel, maar uit de hel. En dán volgt het genoemde tekstgedeelte.

Het gaat dus om het loochenen en lasteren van Jezus, moedwillig en uit haat, tégen de overtuiging van de Heilige Geest in. Laten we de uitleg samenvatten: dit lasteren is een proces waarbij we tegen beter weten in Gods werk aanduiden als duivels werk.

In de praktijk

De onvergeeflijkheid van dit kwaad geeft er een geweldige ernst en diepe inhoud aan. En natuurlijk is het de vraag of dit in een enkel artikel rechtgedaan kan worden. Vooral omdat er in de praktijk van het leven erg geworsteld kan worden met de gedachte schuldig te staan aan de lastering van de Heilige Geest. Het is immers een onvergeeflijk kwaad. Dus, wat baat je

De lamp bleef branden

Cornelis Bregman, de vader van de latere ds. A. Bregman, diende de gemeente van Benthuizen als kerkmeester, als diaken en als ouderling. In zijn leven mocht hij kennelijk de nabijheid des Heeren ervaren.

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Cornelis Bregman wordt op 3 juli 1886 in Benthuizen geboren, als oudste van de dertien kinderen van Abraham Bregman en Susanna van Waaij. Reeds op jonge leeftijd moet hij aan het werk. Aanvankelijk gaat hij voor een van zijn ooms, die manufacturier is, op pad met een pak kleren op de rug. Later wordt hij inwonend knecht bij boer Sonneveld aan de Zegwaartseweg in het buurdorp Zegwaart. Daar ontmoet hij ook zijn latere vrouw, Helena Maria Kerstens. Op 31 januari 1907 treden ze in het huwelijk en betrekken ze een woning in Zegwaart.

Cornelis
Bregman

Hervormd Zoetermeer

Omdat zijn vrouw in de hervormde gemeente van Zoetermeer is opgegroeid en daar ook wil blijven kerken, gaat Bregman zondags met haar mee. In hetzelfde jaar wordt hij door de Heere stilgezet. Hij voelt te moeten sterven, maar niet te kunnen sterven. En met zijn nette levenswandel kan hij ook niet voor God bestaan. Kort daarop werkt de Heere echter met hem door en wordt Christus aan zijn ziel geopenbaard.

Samen met zijn vrouw heeft Bregman zich dan inmiddels aangesloten bij de Gereformeerde Gemeente te Benthuizen, de gemeente waarin hij ook is opgegroeid. De oude schrijvers die er worden gelezen, verklaren wat er in zijn hart leeft. In 1916 wordt Bregman tot kerkmeester gekozen, drie jaar later tot diaken, in 1922 wordt hij ouderling.

In 1939 moet Bregmans vrouw in het ziekenhuis worden opgenomen. Hoewel hij als niet-verzekerde niet weet hoe hij de rekening moet betalen, mag hij geloven dat de Heere hierin zal voorzien. Op de dag dat hij moet betalen, heeft hij het benodigde bedrag bijna bij elkaar. Er ontbreekt slechts een rijksdaalder. Nu wordt zijn geloof op de proef gesteld, want waar moet die rijksdaalder vandaan komen? Die avond voelt diaken A. Kaashoek zich echter opeens gedrongen om bij Bregman een rijksdaalder te brengen! Nu kan de rekening worden betaald.

Olie in de lamp

Tijdens de Tweede Wereldoorlog ontstaat er al spoedig gebrek aan brandstof. Na verloop van tijd is er zelfs geen petroleum

voor de lampen meer verkrijgbaar. Op zekere avond steekt Bregman de lamp aan. Er zit nog een klein beetje olie in. Nieuwe olie is er niet. Tot verwondering van hemzelf en zijn gezin blijft de lamp die avond echter branden, zonder dat de hoeveelheid olie vermindert! Ook de volgende avond brandt de lamp. Avond aan avond, zo'n drie weken lang, brandt de lamp zonder dat de petroleum moet worden bijgevuld. Enige tijd later trekt grootmoeder Bregman uit Zoetermeer bij hen in. Bij haar komst brengt ze een paar pakken kaarsen en driekwart liter petroleum mee. Die avond gaat de lamp uit en moet de olie worden bijgevuld.

Als ambtsdrager verzet Bregman veel werk. Zo neemt hij samen met diaken L. Gommerse het grootste deel van de huisbezoeken voor zijn rekening. Beiden zijn nogal vrijmoedig en als er problemen zijn, wordt er al gauw gezegd: 'Laat Bregman en Gommerse er maar heengaan!'

Vanaf 1954 besteedt Bregman vrijwel al zijn tijd aan het ambtelijk werk. Hiervoor krijgt hij 40 gulden per week. Als Bregman op een vrijdagmorgen na een ziekenhuisbezoek in Leiden naar huis terugkeert, zitten er in de bus nogal wat boeren die de Leidse veemarkt hebben bezocht. Tot verdriet van Bregman slaan zij grove taal uit en wordt er regelmatig gevloekt. Opeens staat hij op en vraagt hij of ze wel weten wat ze zeggen. Ernstig wijst hij hen er op dat ze het oordeel over zichzelf uitspreken. Zijn welgemeende woorden leggen zo'n beslag dat men tijdens de rest van de reis een speld kan horen vallen. Zo vermaant Bregman ook zijn dorpsgenoten als hij ze 's zondags, op weg naar de kerk, voor hun huis ziet zitten. Met liefde en bewogenheid wijst hij hen op hun plicht om zich ook onder Gods Woord te zetten.

Openbaring 14

Na het overlijden van Bregmans vrouw woont hij als weduwnaar vele jaren in bij zijn zoon Jan. Tot enkele weken voor zijn overlijden geniet hij een betrekkelijk goede gezondheid. In de laatste weken van zijn leven mag het verlangen om altijd bij de Heere te zijn weleens levendig zijn. Soms ligt hij met een glans op zijn gezicht te zingen.

Op zondagmorgen 19 oktober 1975 neemt de Heere hem tot Zich. Bregman is dan 89 jaar. Op de rouwbrief vermeldt de familie de tekst uit Openbaring 14:13b: 'Zalig zijn de doden die in den Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen.'

Onrustig is ons hart

‘Laat ons dan ons benaarstigen om in die rust in te gaan’.

Hebreeën 4:11a

We zijn toe aan vakantie.

Onrustig is ons hart. En dus heeft een mens ‘rust’ nodig. Dat is niet hetzelfde als vakantie. We zijn hard toe aan rust, in de agenda, in ons leven, in ons hoofd en in ons hart, terwijl ons hart onrustig blijft, tenzij het rust vindt in God.

J. van 't Hul,
Lieren

In Hebreeën 4 schrijft Paulus (hoogstwaarschijnlijk is hij de auteur van deze zendbrief) over rust. In dit hoofdstuk noemt hij negenmaal het woord ‘rust’. Hij bedoelt dan niet zozeer rust in de agenda, niet zomaar even een onderbreking in ons voortsnelen door de tijd, niet zomaar een pauze in ons dagelijks bezig zijn, maar dieper: rust in God, vrede met God die alle verstand te boven gaat, onuitsprekelijke vrede door het bloed des kruises.

Paulus is in Hebreeën 4 bezorgd over mensen, die buitengewoon kort van dagen en zat van onrust zijn. Maar rust in God kennen ze niet en begeren ze evenmin. Hij ziet ook Hebreeën die nog geen vrede met God in Christus hebben ontvangen. Hij ziet zo veel rusteloze zielen, allemaal mensen die zonder God in de wereld zijn. Het Evan-

gelie was hun verkondigd, maar omdat het in hun hart niet met geloof gemengd was geweest, had het geen nut gedaan. Nu begeert hij die rusteloze zielen te brengen tot de rust die er overblijft voor het volk van God: ‘Laat ons dan ons benaarstigen om in die rust in te gaan’.

Reis door de woestijn

Het beeld dat Paulus in zijn brief oproept, is dat van de reis door de woestijn. Door een almachtige arm was het volk van Israël uit het diensthuis uitgeleid. God deed Zijn volk met wisse schreden, blijmoedig uit Egypte gaan. Israël trekt nu echter klagend en murmurierend door dorre vlakten der woestijnen, jaar in jaar uit, maar ginds aan de verre einder, dáár ligt het Beloofde Land, Kanaän, waar ieder van het volk in rust kan zitten onder zijn wijnstok en in

vrede onder zijn vijgenboom kan verkeren. De Meerdere van Jozua moet het volk de Jordaan des doods overbrengen, binnenleiden in het land der rust, in de rust die Hij Zelf heeft beloofd. Daar is alle onrust voorbij, daar ligt de vermoeyenis achter hen, daar is het kruis gedragen en alle leed geleden. Dan is er geen najagen meer van wind en schaduwen. In dat land dat vloeit van melk en honing is de deur naar de zonde dichtgegaan, daar zijn alle duivelse bekoringen verleden tijd en wordt er geen verknochtheid aan de wereld meer gevonden. Daar zullen alle ijdelheden en nietigheden vleugels krijgen en verdwenen zijn. Maar, zover is het nu nog niet, want in Genesis 3 is de onrust het leven binnengestormd. En daarom spoort Paulus aan: ‘Laat ons dan ons benaarstigen om in die rust in te gaan’.

De eeuwige sabbat

Paulus weet het zeker: Er blijft een rust over voor het volk van God. Niet om iets in henzelf, want bij hen vanbinnen is er ook niets wat naar God vraagt, maar voor allen die in Christus zijn, blijft er een rust over vanwege de grote Rustaanbrenger, een rust in heerlijkheid, als de eeuwige sabbat aanbreekt, waar Gods volk zich eeuwig mag verheugen in het Voorwerp van hun geloof, in Hem Die hun vermoeide ziel had lief gekregen. Voor hen gaat eens de zesdaagse wereldweek over in de eeuwige sabbat. Dan breekt de sabbatsrust aan.

Na zes scheppingsdagen is de Schepper ingegaan in Zijn rust. Toen de Herschepper Christus het grote werk van Zijn verlossing had volbracht, is ook Hij ingegaan in Zijn rust. Allen die door genade mogen delen in dit volbrachte werk, zullen eveneens ingaan in de rust: ‘Want die ingegaan is in Zijn rust, die heeft zelf ook van zijn werken gerust, gelijk God van de Zijne’ (Hebr. 4:10). Rusten van alle eigenwillige en eigengerechtigte werken. Het wonder van deze eeuwige sabbat heeft echter ook een keerzijde: ‘Zo waarlijk God in Zijn rust is ingegaan, zo waarlijk zullen hardnekkige ongelovigen buitengesloten blijven’ (M. Henry).

Laat straks toch niemand van u achtergebleven zijn, zo spoort Paulus de Hebreeën en ons nog eens aan. Laat niemand achteropraken, te laat komen of door ongehoorzaamheid buiten blijven staan! Dat betekent, zegt Matthew Henry, een weg van ‘ijverig werken’, want ‘zij die niet willen werken, zullen hiernamaals niet rusten’.

Boekennieuws

"Om het hart van jongeren. Kinder- en jongerenpastoraat" J.H. Mauritz (red.); uitg. Den Hertog, 141 blz., € 14,90.

Om het hart van jongeren. Kinder- en jongerenpastoraat

In de serie "Pastoraal bekeken" is een nieuw boek verschenen. De scribenten van dit boek willen een pastorale handreiking bieden bij pastoraat voor kinderen en jongeren. Nu, dat is gelukt. Naast feitelijke informatie geven predikanten, jeugdwerkers en andere ervaringsdeskundigen goede adviezen en pastorale bezinning aan een ieder die te maken heeft met kinderen en jongeren.

De ontwikkeling van kinderen en jongeren naar de volwassenheid is niet alleen biologisch van groot belang, maar heeft ook voor het geestelijk onderwijs veel gevolgen. Het is daarom verblijdend dat er een hoofdstuk gewijd is aan de zogenaamde 'generatie Z', zoals de jongeren nu worden genoemd. Het is onmogelijk jongeren te begrijpen, aan te spreken, als er geen kennis is over de ontwikkelingen die zij doormaken. De praktische invulling die ds. H. Brons aanreikt, getuigt van pastorale bewogenheid voor jongeren in de gemeente.

Met name tijdens de catechese is het heel belangrijk om de jongeren een veilige omgeving te bieden. Wat kan het moeilijk zijn om als catecheet je eigen oordeel, mening of aanname achterwege te laten. Ds. Brons wijst op het fundamentele belang van de 'werkelijke belangstelling' voor jongeren.

Naast advies en bezinning die gegeven wordt op het thema catechese, is er in dit boek ook oog voor de gehele gemeente. Welke plaats geeft u jongeren in de gemeente? Ziet u de jongeren ook écht? Wat doet de kerkelijke gemeente voor twintigers, die al dan niet gestudeerd hebben? Is het te verklaren dat jongeren die zich niet gezien voelen, elders verblijven? Zomaar wat vragen die in dit boek gesteld en beantwoord worden.

De Heere heeft ook onder kinderen en jongeren Zijn kinderen. 'Het zaad zal Hem dienen, het zal den Heere aangeschreven worden tot in geslachten' (Ps. 22:31). Het boek is zeker nuttig voor ambtsdragers en leidinggevendenden van jeugdverenigingen.

J. Kriekaard, Oud-Beijerland

"Woord & wetenschap. Goddelijke openbaring en menselijk inzicht", W. de Vries, M.J. de Vries, P. de Vries; uitg. Labarum Academic; 231 blz., € 15,95.

Woord & wetenschap. Goddelijke openbaring en menselijk inzicht

'Het idee dat God heeft geschapen door evolutie verslaat zijn duizenden in de gereformeerde gezindte'. Met deze zin opende het artikel in het Reformatorisch Dagblad naar aanleiding van het boek "Woord & wetenschap". Je schrikt er ook van dat vooraanstaande theologen zoals A.E. McGrath, J.I. Packer, Tim Keller en Tom Wright de evolutietheorie accepteren, ook al klinkt het niet in al hun boeken door.

Binnen één generatie kunnen we helemaal zijn afgegleden, zo verklaarde een van de drie auteurs van het boek. Te somber gezegd? Nee, ik vrees van niet. Vanuit de seculiere wetenschap kan de evolutietheorie met zo'n overmacht op reformatorische studenten afkomen dat ze deze als 'vaststaande wetenschap' aanvaarden. Het gevolg kan zijn een losgroeien van Gods Woord. Of ze verbinden evolutie en het scheppingsgeloof met elkaar in de zogeheten theïstische evolutie. Deze laatste opvatting wint helaas terrein in de gereformeerde gezindte, zo bleek uit het boek "En de aarde bracht voort" van G. van den Brink.

Daarom is het belangrijk dat drie wetenschappers - met de achternaam De Vries (twee zijn broers van elkaar) - een boek hebben geschreven dat een heilzaam tegenwicht biedt. Het boek richt zich niet alleen op de evolutie. Het gaat ook breder in op

de verhouding tussen Gods openbaring, geloof en wetenschap. Belangrijk is het hoofdstuk over het historisch karakter van Genesis 1 tot en met 3. Waardevol zijn de paragrafen over de ingrijpende gevolgen van het aanvaarden van de evolutietheorie. Zij die evolutie en schriftgeloof met elkaar combineren laten zich daar niet altijd over uit. Maar allerlei kernen van Gods Woord komen op losse schroeven te staan als het evolutiegeloof in de Schrift wordt geweven.

Ik zou alle jongeren die een universitaire studie gaan volgen dit boek van harte willen aanbevelen. En aan alle docenten in het voortgezet onderwijs. Want ook daar worden onze jongeren gevormd, als het goed is naar de blijvende norm van Gods onveranderlijke Woord.

ds. J.M.D. de Heer, Middelburg

Kerknieuws

De Saambinder verschijnt niet op 30 juli. Het nummer van 23 juli geldt voor twee weken.

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Lethbridge (Alberta, Canada),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht.

Bedankt:

Voor Corsica (South Dakota, VS)
en voor Moerkapelle,
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS).

PASTORIEZORGEN

Gezondheid mevrouw Karels-Cromwijk

Toen mijn geliefde vriend en broeder ds. W.J. Karels in 1996 de pastorie van Hardinxveld-Giessendam betrok, was zijn hart al vervuld met zorg over de gezondheid van zijn vrouw. Ze was toen al MS-patiënt. Door de jaren heeft de Heere wonderlijk geleid en gesterkt. Echter, de ziekte ontwikkelde zich wel verder. De laatste tijd spitst het

ziekteverloop zich ernstiger toe. Ze was al geheel afhankelijk van haar rolstoel. Nu blijkt ze een diepe en hardnekkige wond te hebben, die alleen door langdurig *liggen* hopelijk te genezen valt. Allerlei aanpassingen en hulpmiddelen zijn noodzakelijk gebleken, alsook intensieve medische begeleiding. Hopelijk mag dit onder de zegen des Heeren gedijen. Maar ze is nu dus totaal aan bed gebonden. U zult begrijpen wat dit voor haar en voor onze broeder betekent. Hij was al mantelzorger, maar nu is de dagelijkse zorg nog intensiever geworden. Het is verblijvend dat hij in de plaatselijke kerkbode mag schrijven: 'Gij evenwel, Gij blijft Dezelfde o HEERE. Gij zijt van ouds mijn Toeverlaat... Gelukkig mogen zowel mijn geliefde echtgenote als ikzelf ervaren dat de sterkte Godes is. Ook kan gelukkig de verzorging nog thuis plaatsvinden. En staan alle acht de kinderen, ook aangetrouwd,

met kleinkinderen zeer hartelijk om ons heen, waar mogelijk hulp biedend. Een groot voorrecht. Alsook waarderen we zeer onze kerkenraad die in verbondenheid met ons meeleeft en meezucht. Maar voor het toekomstige zijn we onder biddend opzien bezig, om voor het ambtelijke werk nog meer verlichting te zoeken, alsook voor het huishoudelijke. We leven in deze pastoriezorgen graag mee. Jakobs God zij hen samen in deze omstandigheden goed en nabij. De Ladder van Jakob reikt immers heel diep.
v. A.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 203: Kampen

Bij de mannenvereniging is het telefoonnummer van A. Burghout veranderd in: 038-337776, en het e-mailadres in: aburghout@solcon.nl

Berichten

ZINGEN VOOR JBGG

In september start jongerenkoor Loïs het kerstproject, 'De Ster van Bethlehem'. Er staan drie concerten gepland, onder voorbehoud van wijzigingen: 16 december in Middelharnis, 17 december in Dordrecht en 26 december in Gorinchem. Er wordt gecollecteerd voor de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten. Kosten voor dit project zijn € 35,-. Repetities zijn in Gouda, Hardinxveld-Giessendam en Oud-Beijerland.

Adressen en repetitiedata staan op www.jongerenkoorlois.nl. Ben je tussen de 14 en 49 jaar? Geef je op via www.jongerenkoorlois.nl of www.peterwildeman.nl.

BOEK T.B.V. BIJZONDERE NODEN

Tijdens de coronacrisis hield ds. C. van Ruitenburch voor de kerktelefoon meditatie over planten in de Bijbel. Sinds zijn bezoek aan Jordanië en House Jemima draagt ds. Van Ruitenburch de vervolgde kerk en de

mensen met een beperking in Jemima een warm hart toe. Hij wil hen financieel ondersteunen vanuit de opbrengsten van zijn boekje, dat herinnert aan zijn loopbaan als veredelaar en verkoopleider in de plantenwereld, maar dat ook telkens wijst op de Plant van naam (Ezech. 34:29a). Het boekje is vanaf september te koop voor € 11,50. Per verkocht boekje is vijf euro voor Bijzondere Noden. Bestel nu vast op www.bijzondereboden.nl/cadeau.

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen.

ZONDAG 26 JULI 2020

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds.

C.J. Meeuse; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds.
C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 10.00 en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Arnhem 10.00 uur ds. P.D. den Haan; Barendrecht

9.30 uur ds. W.J. Karels en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Barneveld-Centrum 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen (in Dorpskerk) 16.00 uur stud. J. Beens; Benthuizen 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.15 uur

ds. G.W.S. Mulder; Berkenwoude 18.30 uur ds. W.J. Karels; Bodegraven 10.00 uur stud. P.J. de Raaf en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Delft 19.00 uur (H.D.) ds. H. Brons; Den Haag-Scheveningen 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Deventer 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Doetinchem 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. S. Maljaars; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Enter 9.30 en 18.30 uur kand. P.C. Vlot; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. J. Schipper; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Goudswaard 18.00 uur ds. M. Blok; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse en 14.00 uur ds. D. de Wit; Groningen 10.00 en 16.00 uur stud. M. Boersma; Haamstede 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 12.30 en 15.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 19.00 uur ds. B. Labee; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. M. Karens; Hoofddorp 18.30 uur ds. P. Mulder; Hoogeveen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur stud. M. Boersma; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W. Harinck; Kampen 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 15.00 uur ds. G. Pater; Kapelle-Biezeling 18.15 uur (H.D.) ds. A.A. Brugge; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 16.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 uur en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland en 14.00 uur ds. S.W. Janse; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. L. Blok; Leerdam 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Leiderdorp 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Lelystad 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot; Meeuwen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; Moerkapelle 16.30 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A. Schreuder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Nisse 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Nunspeet 19.00 uur ds. W. Visscher (alleen voor vakantiegasten); Ooltgensplaat 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Oostburg 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Oostvoorne 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Opperdoes 18.30 uur

ds. H. van der Heiden; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Oude-Tonge 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Poederrijen 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Poortugaal 9.30 uur ds. W. Silfhout en 16.30 uur ds. J. Driessen; Puttershoek 15.30 uur ds. M. Blok; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. Driessen en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rilland-Bath 9.30 uur en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens en 14.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. K. Boeder; Sint Annaland 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Soest 18.30 uur ds. M. Joosse; Spijkenisse 14.30 uur ds. G.J. Baan; Sprang-Capelle 15.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Stolwijk 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Tholen 10.00 uur (H.D.) ds. M. Blok; Uddel 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Wierden 14.00 uur kand. P.C. Vlot en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Woerden 19.00 uur ds. G.J. Baan; Wolphaartsdijk 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. W. Mouw; Yerseke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur ds. K. Boeder; Zoetermeer 10.00 uur ds. J.J. van Eckeveld en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. J. Beens.

DINSDAG 28 JULI 2020

Drachten 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Enter 19.30 uur stud. L. van der Kuijl; Kamperland 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. G. van Manen; Nijkerk 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. C. Sonneveld.

WOENSDAG 29 JULI 2020

Elspeek 19.30 uur ds. G. van Manen; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. G. Beens; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Krabbendijke 19.30 uur ds. D. de Wit; Kruiningen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Meeuwen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwdorp 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nisse 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oudemirdum 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Oude-Tonge 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. A. Schot; Waardenburg 14.15 uur (huw. bev.) ds. G. Pater en 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Zwolle 19.30 uur ds. W.J. Karels.

DONDERDAG 30 JULI 2020

Hoogeveen 19.30 uur ds. A. Verschuure;

Poederrijen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Uddel 19.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem.

VRIJDAG 31 JULI 2020

Alblasserdam 13.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Meeuwen 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Karens.

ZONDAG 2 AUGUSTUS 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Arnhem 16.30 uur ds. M. Joosse; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. P.D. den Haan; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuisen 19.00 uur ds. G. Clements; Berkenwoude 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Bodegraven 10.00 uur stud. P.J. de Raaf en 19.15 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Helder 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Deventer 14.30 uur ds. S.W. Janse; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Eindhoven 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur ds. J. Schipper; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; 's-Gravenzande 16.30 uur ds. J. Driessen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Herkingen 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Hoogeveen 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 10.00 en 18.00 uur ds. G. Beens; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Klaaswaal 18.00 uur stud. P.J. de Raaf; Kortgene 14.30 uur ds. D. de Wit; Lelystad 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Lisse 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Meeuwen 19.00 uur ds. B. Labee; Meliskerke 19.00 uur ds. W. Silfhout; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; Mijdrecht 19.00 uur ds. W. Harinck; Moerkapelle 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Nieuw-Beijerland 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. P. Mulder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Nisse

14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nunspeet 15.00 uur ds. A. Schot; Nunspeet 19.00 uur ds. H. van der Heiden (alleen voor vakantiegasten); Oostburg 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 14.30 uur ds. A. Schreuder en 18.30 uur ds. C. Harinck; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Opperdoes 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. A. Schot; Poederrijen 9.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Poortugaal 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. K. Boeder; Sint Annaland 14.30 uur ds. M. Blok; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 10.00 uur ds. J. Driessen; Sprang-Capelle 9.30 en 15.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Tholen 10.00 uur ds. C. Harinck; Uddel 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. M. Joosse; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Wierden 14.00 en 18.30 uur stud. M. Boersma; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Wolphaartsdijk 18.30 uur ds. W. Mouw; Yerseke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur ds. K. Boeder; Zoetermeer 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder.

DINSDAG 4 AUGUSTUS 2020

Barneveld-Centrum 13.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Elspeet 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Enter 19.30 uur ds. A. Verschuure; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. G.J. van Aalst.

WOENSDAG 5 AUGUSTUS 2020

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Goudswaard 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Kapelle-Biezelinge 19.30 uur ds. J. Schipper; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. S.W. Janse; Mijdrecht 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nieuwdorp 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens; Nieuwerter Aa 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Oude-Tonghe 19.30 uur ds. G. van Manen; Stolwijk 19.30 uur ds. D. de Wit; Tholen 19.30 uur stud.

L. van der Kuij; Waardenburg 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Zwolle 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

DONDERDAG 6 AUGUSTUS 2020

Genemuiden 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Meeuwen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oosterland 19.30 uur ds. D. de Wit; Uddel 19.30 uur ds. A. Verschuure.

VRIJDAG 7 AUGUSTUS 2020

Barneveld-Centrum 19.30 uur (jubileumdienst) ds. E.J. Boudewijn.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 JULI 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 11.30 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 16.30 uur evang. A. van Setten;

Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ZONDAG 2 AUGUSTUS 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 11.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Nette, werkende vrouw **zoekt zelfstandige woonruimte** met 3 kamers regio **Barneveld**. Tel. 06 41750796

PROBLEMEN MET VERSLAVING?

Addisa
safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp!

085 – 0601964

www.addisa.nl

Alstublieft, van Pieter...

**TOT 01-08-2020
AL MIJN MUZIEK
GRATIS IN DE APP!**

(download de App in de App- of Playstore)

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohnweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Solidamentum

Hé (aanstormende) student!

Grote kans dat je studeert of gaat studeren in een andere omgeving dan je gewend bent. Dan is vriendschap en bezinning, op basis van de Bijbel, heel belangrijk. Solidamentum is dé studentenvereniging voor studenten met een reformatorische achtergrond. Met elkaar verdiepen we ons in actuele, belangrijke vraagstukken en bouwen we vriendschappen op voor het leven.

Onze vereniging heeft drie kringen, verspreid over het land, die allemaal een introductiedag houden. Kom vrijblijvend naar een introductiedag bij jou in de buurt en maak kennis met onze enthousiaste leden. Ben jij klaar voor een onvergetelijke studententijd?

GOUDA – D.V. 25 augustus
ZWOLLE – D.V. 27 augustus
EDE – D.V. 28 augustus

Het programma bestaat uit onder andere een ontspannen kennismaking en een aansprekende lezing. Ga voor meer informatie en aanmelden naar:

www.solidamentum.nl/welkom. Tot dan!

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

Aloë Vera pakket van Neolife:
Aloë Vera Gel - jeuk, wondjes, koortslip.
Hand&Body Lotion - droge handen, droge huid. Komme 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV20AP

Met de herdruk 'Klavervier' is de 47-delige **Schippersserie** weer compleet. Slechts € 375,00
www.ramshoorn.nl / 0622780238

Te huur: MIDDENWONING in Renswoude. Beschikbaar per 1 september 2020, €925,- per maand. Voor meer info, bel 0342 786750.

Fruiteeltbedrijf
"DEN DOORKAMP"

ZOEKT VANWEGE UITBREIDING VAN HET BEDRIJF MEDEWERK(ST)ERS VOOR DE KOMENDE OOGST (V.A. WEEK 35) VAN APPELS EN PEREN

Een seizoen mee beleven in de fruitoogst is echt de moeite waard!

WIE?

- Bent u tussen 15 en 75 jaar oud?
- U bent welkom voor part-en fulltime oogstwerkzaamheden op ons bedrijf.
- AOW-ers, Vut-ers, maar ook ZZP-ers die tijdelijk wat minder werk hebben.
- Jonge mensen (schoolverlaters) zijn bijzonder welkom.

WAAROM?

- Thuis zitten als u in de natuur werkzaam kunt zijn in een gezellige groep van dagelijks 25 personen?
- In bezit van een auto is een pre, hoewel carpooling ook mogelijk is.

WAARVOOR?
De beloning is volgens CAO Open-Teelten seizoensarbeidsregeling!

REAGEREN?
Voor meer informatie en/of uw reactie: Steenweg Noord 27 | 4182 PA Neerijnen | Tel.: 06-51891902 | E-mail: baren60@planet.nl

U kiest thuis uw nieuwe vloer!
PVC, Parket, Laminaat.
Afspraak maken? 06-19557166
DE VLOERENKONING.NL

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Ruim dertig jaar zijn we in reformatische kring actief als Psychologen-praktijk Brouwer. Sinds kort hebben we een andere naam en een vernieuwde huisstijl en website. **We zien er dus anders uit maar zijn niets veranderd.** Wij blijven u betrokken verder helpen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Lees op www.brouwerpsychologen.nl wat we voor u kunnen betekenen. Of bel **0180 - 426955**.

Locaties
Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

WIJ MAKEN TRAPPEN. JIJ BINNENKORT OOK?

Soetendaal Trappen vervaardigd trappen van hout, al dan niet gecombineerd met andere materialen. Met onze opdrachtgevers bouwen wij aan de toekomst en daar hebben wij jou voor nodig!

Graag maken wij binnenkort kennis met jou. Bel 0342 - 400 175 of stuur een e-mail naar info@soetendaal-trappen.nl.

TRAPPEN-MAKER

Je werkzaamheden bestaan uit het maken van trappen met behulp van onze 5-assige CNC machine en onze andere moderne machines.

TRAPPEN-MONTEUR

Je werkzaamheden bestaan uit het monteren van op maat gemaakte trappen en balustrades.

Werken en leren? Solliciteer ook!
Een combinatie van beide functies is ook mogelijk!

Soetendaal Trappen
Valkseweg 213, Barneveld
www.soetendaal-trappen.nl

Te huur in Nieuw-Lekkerland:
gembuileerde slaapkamer van maandag t/m vrijdag. Pension voor een jongen.
Tel. 0184-683196

Rust. Natuur. Deluwe.

Camping

Kom kamperen.

Hoeve Kootwijk
www.hoevekootwijk.nl | 0342 - 220022

Kamer te huur, 22 m², van maandag t/m vrijdag, omgeving Utrecht.
Prijs 295,00 euro. Beschikbaar vanaf 1 augustus 2020. Tel. 06-45123041

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
 Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelij • Doelgericht

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
 Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
 T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
 M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

SGV
Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
 0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

STEUNEN WAAR HET NODIG IS

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloei.hulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
 Haydnstraat 19
 3906CS Veenendaal

BLOEI
PSYCHOSOCIALE HULPVERLENING

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
 Waardenburg 0418 - 652 039
 Werkendam 0183 - 701 017
 Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
 Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Laatste preken van JC Philpot 1 €12,50
 William Gadsby 1-3 à €12,50
 Preken van John Kershaw 1-2 à €19,50
hetbraambos.nl 078-6933783

Praktijk den Uijl

☐ HULPVERLENING
 ☐ COACHING
 ☐ TRAINING
 ☐ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
 T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
 | www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Colofon

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
 ds. G.J. van Aalst
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
 ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 0651-622260
 E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
 Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
 IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
 *afwijkend tarief voor:
 Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
 Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2E0
 T 905 562 1331
 E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

De kip en haar kuikens

Heb je weleens gezien hoe een kip op haar eieren zit? Wat kunnen we hier veel van leren!

De kip neemt nauwelijks tijd om te eten en te drinken. Ze blijft op haar eieren zitten, 21 dagen of langer. En als de kuikentjes er zijn, zorgt de kip heel goed voor hen. De kip maakt geluiden dat de kuikentjes vlak bij haar moeten blijven. Zijn de kuikens moe of koud? Ze kunnen onder moeder schuilen. Daarbij maakt ze een geluid alsof ze zegt: 'Hier ben je veilig!' Ze leert de kuikens wormpjes en vliegjes te zoeken op de grond. Ze maakt grote stukjes voer eerst klein voor hen.

Als vanzelf denk ik aan je ouders. Nog voordat je geboren werd, zorgden zij al goed voor je. Je moeder was altijd druk voor jou in de weer toen je een baby was. Ze zorgde dat je op tijd een schone luiër kreeg, dat je kon drinken en slapen. Je mag blij zijn met je ouders! Als je het moeilijk hebt thuis, schuil dan bij de Heere. Hij wil voor je zorgen! Zing het maar met Psalm 91.

De kip leert ons zelfs wie de Heere wil zijn voor Zijn kinderen. Zoals de kip voor haar kuikens zorgt, zo zorgt de Heere voor Zijn kinderen! Zoals de kuikens onder de kip mogen schuilen en uitrusten, zo mogen Zijn kinderen schuilen bij de Heere. Als ze het moeilijk hebben, zijn ze veilig bij de Heere. Als er ziekte, oorlog of honger is, mogen ze onder Zijn vleugels schuilen. Ze hebben een machtige Helper!

De Heere roept de mensen in Jeruzalem op om onder Zijn vleugelen te schuilen, maar zij hebben niet gewild. Lees het maar in Mattheüs 23:37. Dat is heel erg. En jij?

D. VAN WIJNGAARDEN, VEENENDAAL

ELSKE WAARHEEN?

VROEGER SLIEP ELSKE ALTIJD DIRECT, MAAR NU LIGT ZE VAAK LANG WAKKER. VOORAL DONDERDAGSAVONDS HEEFT ZE HET ERG MOEILIK.

Vandaag is ze een dag bij oma gebleven. Ze vond het zielig voor haar om steeds met Heleen om te gaan. Maar in gedachten zag ze steeds Heleen en Geraldine samen. Zij zouden haar niet eens missen. Vandaag zouden ze verder gaan met een werkstuk voor school. Een werkstuk over hoe je een huis zou inrichten. Daar hadden ze haar niet bij nodig. Als ze hier nog gewoond had, had ze dat samen met Heleen gedaan. Hoe aardig Heleen en Geraldine ook tegen haar doen, soms hadden ze het toch over dingen waar zij niets vanaf wist.

Dit jaar zou Elske voor het eerst naar de catechisatie gaan, samen met Heleen. Nu gaat Heleen samen met Geraldine. Heleen heeft voor haar in de plaats een heel leuke vriendin teruggekregen. Maar wat heeft zij? Ze zou geen meisje uit de klas weten met wie ze echt vriendin zou willen worden. Zomaar denkt Elske: Ik had beter niet naar opa en oma kunnen gaan. Nu ze weer bij hen is, verlangt ze zo naar hen terug. Ze moet er niet aan denken dat vader haar zaterdag weer komt ophalen. En in haar hart wordt ze opstandig. Van die hele verandering is vader de schuld. Hij was geen echte boer, had hij gezegd. Nou goed, maar dan had hij toch wel ander werk kunnen zoeken. Nu ja, hij heeft ander werk en een vrouw. Vader is er blij om, ook voor haar, want nu hebben ze een echt gezin. Dat zij er niet blij mee is, wat kan vader daar aan doen? Opa zegt altijd: 'Er gebeurt niets toevallig, de Heere bestuurt alle dingen!'

Ds. Labee over:

Leesdienst en kerkdienst

Het doet mij verdriet wanneer er gesproken wordt over het 'geringe' middel van leesdienst. Moeten we niet dankbaar zijn dat we het gepredikte of gelezen Woord mogen hebben? Wilt u wat schrijven over de 'lange' kerkdiensten die niet makkelijk zijn voor kleine kinderen en ouderen?

Leesdienst

Het is 'maar' leesdienst... Een gedachte die bij sommige kerkgangers leeft en zelfs wel wordt uitgesproken. Ernstiger, sommigen die min of meer trouw opkomen wanneer een predikant voorgaat in de bediening van het Woord, komen op een lees-zondag slechts één keer of helemaal niet. Ook komt het voor dat men elders een onderkomen zoekt.

We behoeven er niet veel woorden voor te gebruiken. De vraagsteller van de eerste vraag heeft gelijk! Het getuigt niet van verbondenheid aan de gemeente, gehoorzaamheid aan de afgelegde belijdenis en evenmin van eerbied voor de inzettingen van de levende God. Ook van leesdiensten geldt het woord van de Koning van de Kerk: 'Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen' (Matth. 18:20). Het is te vrezen dat er een verachten is van wat de Heere nog geven wil door middel van de leesdiensten. Wat heeft de Heere - ook in de geschiedenis van ons kerkverband - doen blijken dat Zijn Geest werkzaam was onder deze diensten. Ook al blijft het Gods uitdrukkelijke wil dat er gepréékt wordt.

Persoonlijk voelen we altijd wat weerstand als er gesproken wordt van 'levende' verkondiging bij het dienen van een predikant in de eredienst. Ongetwijfeld zal het als 'levendiger' ervaren worden boven een leesdienst. Maar Gods Woord leert ons: 'Want het Woord Gods is levend en krachtig, en

scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel en des geestes, en der samenvoegselen en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten' (Hebr. 4:12). Bij dat woord 'levend' schrijven onze kanttekenaren (30): 'Namelijk door de werking des Heiligen Geestes, Die dit leven en deze kracht daardoor in onze harten openbaart'.

Voor zowel de preekdiensten als de leesdiensten blijft gelden dat het altijd gebrekkige hulpmiddelen zijn. Er wordt weleens gesproken over 'slijk'. Adamskinderen kunnen de boodschap van Gods heilig Woord niet volmaakt vertolken. Alleen als de Heere erin meekomt met Zijn Heilige Geest en onvolkomen woorden wil zegenen, zal het dienstbaar zijn voor onze ziel. Dan zal het gaan zoals bij de Zaligmaker, Die 'slijk' streek op de ogen van de blinde. Dat was het middel waardoor hij ziende werd. Lezer(es), zult u de middelen getrouw waarnemen? Door het genademiddel van het (gepredikte of gelezen) Woord wil de Heilige Geest mensen zalig maken en onderwijzen.

Kerkdienst

De tweede vraagsteller is bezorgd over diensten die (ver) de anderhalf uur overschrijden, met name voor ouderen en jongere kinderen. Alle broeders in de bediening zullen zich er weleens schuldig aan maken. En soms zijn het niet de moeilijkste beurten als er wat 'water onder schip komt'. Ook in het luisteren valt de tijd weleens weg voor heilbegerige zielen. Maar inderdaad is er een zekere tijdgrens. In verschillende oude kerken vindt men nog een zandloper. Daarvan is werkelijk gebruik gemaakt! In de meeste gevallen had de prediker het recht om gedurende de preek één keer de zandloper om te keren. Maar zodra het zand opnieuw het onderste glas had gevuld, moest het 'Amen' klinken. Waagde de dominee het om dan nog voort te gaan, dan kreeg hij een boete. Van de bekende ds. L.G.C. Ledebouwer (1808-1863) is bekend dat hij de zandloper nog een keer omdraaide met de woorden: 'We nemen nog een glaasje'.

Op tijd preken is een kunst op zichzelf. De vraag van een student naar een goede handleiding voor de predikkunde, beantwoordde Luther (1483-1546) eens als volgt: 'Eerst moet je leren de preekstoel te beklimmen, daarna leer je om er een poosje op te staan en ten derde moet je ook leren er weer af te komen.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.